

KRYŠKŮV MLÝN S NÁHONEM

Kryškův mlýn s náhonem

První zmínky o mlýnském náhonu Strhanec pochází z roku 1481. Protéká severovýchodní částí lužního lesa Žebračka a za dobu své existence získal přírodě blízký charakter. Nedaleký soutok Strhanec a řeky Bečvy je významným zimovištěm vodních ptáků ve městě Přerově. Při průtoku objektem bývalého mlýna dochází ke zrychlenému vířivému proudění vody a hladina Strhanec v tomto úseku nikdy zcela nezamrzá. Máme tak v kteroukoliv roční dobu jedinečnou možnost pozorovat vodní ptactvo prakticky v centru města.

Bývalý mlýn, zvaný také Hegerův, později Kryškův, patří k nejstarším moravským mlýnům. Založen byl za Pernštejnů v r. 1508 přerovskými měšťany Mikulášem a Janem Hulínským. Majitelé mlýna se často střídali a mlýn byl několikrát modernizován. V 50. letech 19. století se mlynářská firma bratří Urbánků rozhodla postavit mlýn na troje složení s americkými stroji. Později koupil mlýn v dražbě Ignác Heger, který jej přestavil a vybavil novým strojním zařízením. Roku 1912 za majitele Julia Hegera byla tři velká vodní kola nahrazena dvěma Francisovými turbínami. V r. 1923 se vlastníkem stává synovec Julia Hegera Karel Kryška, který mlýn opět zmodernizoval a rozšířil. Mlýn plnil svou funkci až do 60. let 20. století. Dnes slouží jako sportovní a obchodní centrum.

Kryškas Mühlegerinne

Die ersten Erwähnungen über das Mühlegerinne „Strhanec“ stammen aus dem Jahr 1481. Der Wasserlauf fließt durch den nordöstlichen Teil des Auenwaldes „Žebračka“ und während des Zeitraums seines Bestehens gewann er einen naturnahen Charakter. Der nahe Zusammenfluss der Flüsse Strhanec und Betschwa ist ein bedeutendes Winterquartier der Wasservögel in der Stadt Přerov. Dank dem beschleunigten Wirbelstrom nach dem Durchfluss durch das Objekt der ehemaligen Mühle, friert die Wasseroberfläche des Flusses „Strhanec“ an dieser Stelle nie ein. Wir haben deshalb in jeder Jahreszeit die Möglichkeit die Wasservögel fast im Zentrum der Stadt zu beobachten. Die ehemalige Mühle, genannt auch Hegers, später Kryškas Mühle, gehört zu den ältesten mährischen Mühlen. Sie wurde unter der Herrschaft der Familie von Pernstein im J. 1508 von den Prerauer Bürgern Mikuláš und Jan Hulínský gegründet. Besitzer der Mühle wechselten oft und die Mühle wurde mehrmals modernisiert. In den 50er Jahren des 19. Jahrhunderts entschied die Firma der Gebrüder Urbánek eine Mühle mit drei Mühlgängen mit Hilfe der amerikanischen Maschinen zu bauen. Später kaufte die Mühle auf einer Versteigerung Ignác Heger, der sie umbaute und mit neuen Maschinen einrichtete. Im Jahre 1912 ersetzte der Besitzer Julius Heger die drei großen Wasserräder durch zwei Francis-Turbinen. Im J. 1923 wurde Besitzer der Neffe von Julius Heger - Karel Kryška, der die Mühle wieder modernisierte und erweiterte. Die Mühle erfüllte ihre Funktion bis in die 60er Jahre des 20. Jahrhunderts. Heute dient sie als Sport- und Geschäftszentrum.

Młyn Kryškův mlýn z kanałem młyńskim

Pierwsze wzmianki o kanale młyńskim Strhanec pochodzą z 1481 roku. Przebiega on północno-wschodnią częścią lasu łęgowego Żebračka a po stuleciach swego istnienia uzyskał charakter bliski przyrodzie. Niedaleki zbieg Strhanca i rzeki Bečvy jest ważnym zimowiskiem ptaków wodnych w mieście Przerow. Dzięki przyspieszonemu i wzburzonemu przepływowi wody, po przepłynięciu przez obiekt byłego młyna, powierzchnia kanału nigdy nie zamarza całkowicie. Dzięki temu możemy o każdej porze roku obserwować ptactwo wodne w centrum miasta.

Były młyn, zwany też Hegerův, później Kryškův, należy do najstarszych morawskich młynów. Założyli go za czasów Pernštejnów w 1508 roku przerowscy mieszczaństwo Mikuláš i Janem Hulínský. Właściciele młyna często się zmieniali a młyn był kilkakrotnie modernizowany. W latach pięćdziesiątych XIX wieku firma młynarska braci Urbánków postanowiła wybudować młyn z potrójnym kołem młyńskim z amerykańskimi maszynami. Później młyn kupił na aukcji Ignác Heger, który przebudował go i wyposażył w nowe maszyny. W 1912 roku za czasów Juliusa Hegera trzy wielkie koła wodne zastąpiono dwoma turbinami Francisca. W 1923 roku właścicielem został bratanek Juliusa Hegera Karel Kryška, który doprowadził do ponownej modernizacji młyna. Budowla pełniła swoją funkcję aż do lat sześćdziesiątych XX wieku. Dziś służy jako centrum sportowe i handlowe.

Kryška's mill with the millrace

The millrace Strhanec is first mentioned in 1481. It runs through the northeastern part of the floodplain forest Žebračka and during its existence it has gained almost natural character. The nearby junction of Strhanec and the Bečva river is a significant wintering ground of water birds in Přerov. Due to the accelerated whirling flow of water running through the former mill, Strhanec surface never freezes. Thus we have the unique opportunity to observe water birds at any time of the year in the very centre of the town.

A former mill, also called Heger's and later Kryška's, belongs to the oldest Moravian mills. Two Přerovian citizens, Mikuláš and Jan Hulínský, founded it when the town still belonged to the Pernštejns in 1508. The mill owners often changed and the mill underwent several modifications. In the 50's of the 19th century, the Urbánek Bros. Mill Company decided to build a mill with three water wheels and American machines. Later, Ignác Heger, who would carry out a reconstruction and equip it with new machines, bought the mill at an auction. In 1912 while the mill was owned by Julius Heger, two Francis turbines replaced the three water wheels. In 1923 the nephew of Julius Heger, Karel Kryška, became the owner, modernized and extended the mill. The mill was used until the 60's of the 20th century. Nowadays, the building is used as a sport and shopping centre.